

15 דצמבר, 2022
כ"א כסלו, תשפ"ג

לכבוד

מר ערן דורון
ראש המועצה האזורית רמת הנגב

שלום רב,

הנדון: פתיחת כביש 171 – מתווה הפעולה הראוי בעקבות סיור בשטח

סימוכין: 1. מכתבנו מיום 22.9.22
2. מכתבנו מיום 30.10.22

הרינו לפנות אליך בעניין שבנדון, ולעדכןך כי ביום 8.2.22 התקיים, ביוזמת החברה להגנת הטבע, סיור בתוואי כביש 171. הסיור נועד לאפשר לאנשי החברה להגנת הטבע לעמוד מקרוב על המצב בשטח, ולדון בסיבות לסגירת הכביש ובפתרונות אפשריים. זאת, בשאיפה להימנע מנקיטת הליך משפטי, כמפורט בפניותינו הקודמות שבסימוכין.

אנו מבקשים להציג בפניך את ממצאינו ומסקנותינו בעקבות הסיור, ולהציע לך מתווה פעולה, אשר לעמדתנו מאזן בין כלל השיקולים – הבטיחותיים, התיירותיים, החינוכיים והסביבתיים - באופן מיטבי. כל זאת, כדלקמן:

1. ראשית, נציין לטובה את שיתוף הפעולה מצד מהנדס המועצה, אורן פרץ, אשר הציג בפנינו באופן ענייני את עמדת המועצה ואת ההיבטים הבטיחותיים בשטח.

2. רשימת המשתתפים בסיור:

- איריס האן, מנכ"לית, החברה להגנת הטבע;
- עו"ד אסף רוזנבלום, מנהל המחלקה המשפטית, החברה להגנת הטבע
- שי טחנאי, רכז מחוז דרום, החברה להגנת הטבע
- דב גרינבלט, דובר, החברה להגנת הטבע
- יפתח כרמלי, מנהל סושיאל, החברה להגנת הטבע
- ישי טלאור, מפקח על התעבורה – מחוז דרום, משרד התחבורה
- אורן פרץ, מהנדס המועצה האזורית רמת נגב
- דנה אבידן, רכזת תיירות, רמת נגב
- אמיר שפיר – מנהל המרחב, רשות הטבע והגנים
- נציגי משרד הביטחון ומשרד התיירות הוזמנו, אך לא נכחו במפגש.

3. לאחר סיור לאורך תוואי הכביש, והתרשמות בלתי אמצעית מן המצב בשטח, אלה הן מסקנות החברה להגנת הטבע:

- א. יש אינטרס ציבורי בפתיחת הכביש לתיירות ולמטיילים לאור זאת שהוא מהווה גישה יחידה למסלולי טיולים רבים ולפעילות חינוכית-סביבתית באזור. יש צורך בגיבוש פתרון מאוזן שיאפשר את פתיחת הכביש, תוך מתן מענה הולם לצרכי הבטיחות.
- ב. אין בנמצא נתונים סטטיסטיים המעידים על סיכון יוצא דופן בנסיעה בכביש (בדיקה בלמ"ס מלמדת כי מדובר במקרים ספורים של תאונות עם נפגעים לאורך שני עשורים). ההחלטה על סגירת הכביש התבססה אך רק על מצבו הבטיחותי וההנדסי של הכביש.

- ג. על פי הממצאים בשטח, הכביש עצמו אינו משובש באופן חריג, ונסיעה בו תוך שמירה על כללי הזהירות אינה מהווה סיכון יוצא דופן ביחס לכבישים אחרים במצב דומה, שאינם סגורים כיום. במרבית התוואי אין שיבושים פיזיים קשים, בורות וכדומה (חלק מן המפגעים תוקנו).
- ד. הבעיה הבטיחותית המרכזית בטווח המייד, היא העדר מעקות בטיחות בשוליים, בנקודות מסוימות בהן יש הפרשי גובה ובשל שוליים צרים. על פי הערכה גסה, התקנת המעקות כרוכה בעלות נמוכה יחסית בסך של כ-2 מיליון ₪.
- ה. בעיות התחזוקה הנובעות ממבנה הכביש אינן מהוות בעיה בטיחותית אקוטית ברמה המיידית, אך לאורך זמן מצב הכביש צפוי להחמיר ללא ביצוע פעולות התחזוקה הנדרשות, בין היתר עקב התחתרות (ולכן נדרשת גם מעורבות רשות ניקוז). אין חולק כי בטווח הארוך אכן נדרש לבצע פעולות תחזוקה שעלותן מוערכת ב-30-50 מיליון ₪.

המתווה המוצע

4. לעמדת החברה להגנת הטבע, מדובר במקרה בו האינטרס הציבורי "נופל בין הכיסאות". לעמדת משרד התחבורה, בהתאם לקריטריונים שנקבעו האחריות על הכביש מוטלת על המועצה, ואילו המועצה בדעה שעל המשתמשים בכביש (משרד הביטחון, משרד התיירות) להשתתף במימון, היות ומדובר בהוצאה בלתי סבירה עבור המועצה. בינתיים, הכביש נותר סגור, והציבור הוא שמשלם את המחיר.
5. לפיכך, אנו מציעים פעולה בשני שלבים –
- א. בשלב ראשון, לצורך פתיחת הכביש בטווח המייד, יותקנו אמצעי זהירות "רכים" (שילוט אזהרה בולט לאורך התוואי בנקודות הבעייתיות, הגבלת תנועה בשעות החשכה, אמצעי האטה ("באמפרים") וכו'. תוך פרק זמן קצר יחסית ניתן גם להתקין מעקות בטיחות, בעלות סבירה, ולאפשר את הגישה למטיילים.
- ב. במקביל, יש לקיים דיון בהשתתפות כלל הרשויות הרלוונטיות, בהתייחס לפתרונות מוסכמים לשדרוג בטיחותי של הכביש לטווח הארוך, ולאפשרויות סיוע מימוני.
6. כאמור, התראה טרם נקיטה בהליכים בנדון, נשלחה מטעמנו כבר ביום 30.10.22, אולם מצאנו לנכון לקיים את הסיור ולהציע את המתווה הנ"ל, שלדעתנו עשוי לייתר את הפנייה לערכאות משפטיות.
7. בהתחשב בכך, נודה להתייחסותך המהירה. ככל שלא נקבל מענה כלשהו במהלך 14 הימים הקרובים, בכוונתנו לפנות לקבלת סעד שיפוטי.
8. חג חנוכה שמח.

בברכה,

עו"ד אסף רוזנבלום
מנהל המחלקה המשפטית

החברה להגנת הטבע (ע"ר)

איריס האן
מנכ"לית

העתק:

ישי טלאור, משרד התחבורה
שר התיירות
מנכ"ל משרד הביטחון
מנכ"לית רשות הטבע והגנים
אמיר שפיר, רשות הטבע והגנים
אורן פרץ, מהנדס המועצה, רמת נגב
מנכ"ל משרד האוצר